

Kerkdiensten

De Kleine Kerk, Rijksstraatweg 129

De diensten beginnen om 10.00 uur, tenzij anders aangegeven.

Datum:	Voorganger:	Bijzonderheden:
15 september	ds. W.H. Brouwer	Startzondag. Gezamenlijke maaltijd
29 september	ds. C. Verkerk	
6 oktober	ds. W.H. Brouwer	
20 oktober	ds. W.H. Brouwer	
3 november	ds. W.H. Brouwer	Oogstdankdienst, fruitactie
17 november	ds. W.H. Brouwer	Zondag Voleinding
1 december	ds. W.H. Brouwer	Eerste Advent, Heilig Avondmaal
15 december	ds. W.H. Brouwer	Derde Advent
24 december	ds. W.H. Brouwer, 21.30 uur	Kerstnachtviering
25 december		Dienst met zang, muziek en verhalen
5 januari	ds. W.H. Brouwer	

Kostersteam

Er is geen rooster voor de koster voor de komende diensten, maar bij iedere dienst zal een koster aanwezig zijn. U kunt informatie daarover vragen bij
Piet Cleveringa – tel: 020 690 67 99 – email: p.cleveringa@kpnplanet.nl

Agenda:

Zondag 15 september vanaf 14.00 uur	Open Monumentendag Concert
Vrijdag 27 september	Film: The Imitation Game
Donderdag 3 oktober	Gezamenlijke Kerkenraad met Diemen
Donderdag 17 oktober	Anton Bruckner
Zondag 20 oktober 15.00 uur	St. Kleinoot: Concert viool en piano
Donderdag 31 oktober	Walden
Donderdag 7 november	Kerkenraad
Vrijdag 8 november	Film: Evil does not exist

Activiteiten beginnen om 20.00 uur, tenzij anders aangegeven

Alle bijeenkomsten vinden plaats in De Kleine Kerk en/of in de Aanbouw, achter de kerk.

Bij dit kerkblad

- Op zondag 15 september doet De Kleine Kerk mee met Open Monumentendag. Vanaf 14.00 uur is de kerk geopend voor bezoekers en om 15.00 uur zal er muziek gemaakt worden door o.a. inwoners van Duivendrecht. Dit concert is gratis toegankelijk, maar een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.
- Er is koffie, thee, frisdrank en na afloop gelegenheid om een drankje te drinken.

Een bijzondere zondag!

- Op zondag 4 augustus zou dominee Lamsma voorgaan in de dienst. Helaas kreeg ik de dag tevoren bericht dat hij met spoed was opgenomen in het ziekenhuis en niet kon voorgaan. Al zoekend naar een passende oplossing kwam ik op de website van de Arminiuskerk in Rotterdam. Daar vond ik een overdenking met als titel: **Drie gedichten om de zomer in te gaan**. Er was een mooie overdenking bij van ds. Koen Holtzapffel, predikant van de Remonstrantse Gemeente Rotterdam. Op zondag 4 augustus hebben we naar deze overdenking geluisterd. Van veel kanten kreeg ik daarna verzoeken om de teksten van de gedichten en de uitleg daarbij. Met toestemming van ds. Holtzapffel wordt de hele tekst nu in het kerkblad opgenomen.
- Met ds Lamsma gaat het inmiddels weer wat beter. Hij heeft een hartoperatie ondergaan en er wacht een lang traject van herstel. Hij zendt u vanuit Spijkenisse een hartelijke groet.

Gerie Bouman, liturg op zondag 4 augustus

Drie gedichten om de zomer in te gaan

In veel kerkdiensten worden gedichten geciteerd. Dat is niet voor niets. De bijbel zelf bevat al de nodige poëzie, zoals de teksten uit Job, Hooglied en natuurlijk de Psalmen. Kennelijk nodigt de verwoording van ons geloof uit om daarbij gebruik te maken van poëtische teksten, zowel in bijbelse tijden als nu. Ons geloven heeft gedichten nodig, dichters naast denkers. Geloofstaal is vaak poëtische taal.

Daarom vandaag drie gedichten als leidraad voor deze dienst. Ik lees steeds het gedicht, daarna zijn we even stil zodat u ook zelf het gedicht herlezen kunt en wellicht wat eerste gedachten daarbij hebt. Dan volgt een korte overdenking. Het zijn gedichten die iets aan de orde stellen dat met de zomertijd te maken heeft, maar zeker niet alleen. Ze zijn ook niet expliciet gelovig of christelijk, maar dat wil niet zeggen dat ze niet met geloof te maken hebben.

Gedicht 1:

Martinus Nijhoff: Het kind en ik

Ik zou een dag uit vissen,
ik voelde mij moedeloos.
Ik maakte tussen de lissen
met de hand een wak in het kroos.

Er steeg licht op van beneden
uit de zwarte spiegelgrond.
Ik zag een tuin onbetreden
en een kind dat daar stond.

Het stond aan zijn schrijftafel
te schrijven op een lei.
Het woord onder de griffel,
herkende ik, was van mij.

En toen heeft het geschreven,
zonder haast en zonder schroom,
al wat ik van mijn leven
nog ooit te schrijven droom.

En telkens als ik even
knikte dat ik het wist,
liet hij het water beven
en het werd uitgewist.

uit: Nieuwe Gedichten van Martinus Nijhoff (1894-1953)

De gedichten van Martinus Nijhof (1894-1953) staan bekend om hun eenvoudige taal. Soms sleutelde Nijhoff er jarenlang aan om het gedicht zo helder en concreet mogelijk te krijgen. Zo bereikte hij ook bij moeilijke thema's een groot publiek. Zijn gedichten zijn zo verwoord dat iedereen zich in de behandelde ervaringen kan herkennen. Ook in dit gedicht. Uit vissen gaan, het spiegelende water, het droomgezicht, het verlangen en de nostalgie.

Nijhoff was 40 jr oud en al een bekende dichter toen hij in 1934 zijn derde bundel *Nieuwe gedichten* publiceerde, incl 'Het kind en ik'. Hij twijfelde vaak of hij wel de juiste woorden vond om zijn gedachten te verbeelden. Hij vroeg anderen regelmatig om advies, onder wie Simon Vestdijk en ving zo zijn twijfels in de woorden van de poëzie.

Het gelezen gedicht reflecteert ook op zijn eigen dichterschap. Het is niet altijd eenvoudig om de juiste woorden te vinden. Het is snel gekunsteld, of clichématig, en dat stemt wanhopig of moedeloos. Helpt kennis van literaire vormen en belezeneid dan, zoals Nijhoff die zeker bezat, of is het ook wel eens een belemmering om je helder en kernachtig uit te drukken?

Tegenover het getob van de volwassen dichter plaatst Nijhoff het kind. Dat is nog puur en ongerept en komt 'zonder haast en schroom' tot de mooiste taal en beste poëzie, tot 'al wat ik nog ooit te schrijven droom'. Helaas, de afstand tussen de volwassene en het kind is op een bepaalde manier onoverbrugbaar geworden. Terugkeren naar de zuiverheid, de naïviteit en de kinderdromen van de jeugd is simpelweg onmogelijk. Maar wat dan wel?

Het gedicht geeft in alle bescheidenheid een antwoord. Aan het eind van het gedicht klinkt de dichter minder moedeloos dan aan het begin. De 'gedachtenvisserij' leidde weliswaar tot de kloof tussen jeugd en volwassenheid, maar die visserij brengt ook troost: 'al wat ik nog te schrijven droom' maakt eigenlijk al deel van hem uit. Het zit er al van kinds af aan, van binnen. De dichter hoeft het alleen nog maar tevoorschijn te halen.

Al wat ik nog te spreken of schrijven droom zit ook al in me. Het is een kwestie van concentratie, stilte, goed luisteren naar je innerlijke stem om zulke gedachten te horen en dan ook uit te durven spreken of op te schrijven. Durven we het kind in onszelf weer te laten spreken, te laten dromen, te laten liefhebben en te ver- en bewonderen? Ik denk dat Jezus zoiets heeft bedoeld toen hij de kinderen uitnodigde tot hem te komen en toen hij de omstanders vroeg opnieuw te worden als een kind.

Gedicht 2:

Wisława Szymborska: Het moment

Vertaling: Gerard Rasch

Ik loop over een lentegroene glooiing.
Gras, bloemetjes in het gras
als op een plaatje voor kinderen.
De lucht, nog nevelig, begint al te blauwen.
In de stilte klinkt het uitzicht op de andere heuvels.
Alsof hier geen Cambrium en geen Siluur geweest zijn,
geen tegen elkaar grommende rotsen,
hoog opgestapelde afgronden,
geen nachten in vlammen,
dagen in donkere kluwens.
Alsof hier geen laagten voorbij zijn getrokken
in een koortsachtig ijlen,
in ijzige huiveringen.
Alsof zeeën alleen ergens anders tekeergingen
en hier geen oevers van horizonten scheurden.

Het is negen uur dertig lokale tijd.
Alles is op zijn plaats, in voorbeeldige harmonie.
In het dal een kleine beek, die een kleine beek is.
Een paadje in de vorm van een paadje van altijd naar immer.
Een bos met de schijn van een bos tot in eeuwigheid amen,
boven mij vliegen vogels, in de rol van vliegende vogels.
Zover het oog reikt heerst hier het moment.
Een van die aardse momenten
die men vraagt: ga niet voorbij.

Uit: Het Moment

Uitgeverij Meulenhoff, eerste druk 2003, derde druk 2006

De Poolse dichteres en Nobelprijswinnaar Szymborska (1923-2012) wordt tegenwoordig misschien iets minder geciteerd dan vroeger, maar haar gedichten blijven zeer de moeite van het lezen en overdenken waard. Ze wilde graag een onopvallend leven leiden en uiting geven aan de verwondering waarmee ze het leven bezag. Onafhankelijk, relativerend, humorvol. Met een onbevangen toon bespreekt ze de grote thema's van het leven, de ziel, de wereld, de eeuwigheid. Ze begint haar gedichten vaak met regels als: Het ziet er naar uit dat, of Naar het schijnt. Szymborska's universele gedachten zijn daarbij altijd gekoppeld aan een alledaags gegeven, een concrete ontmoeting, een bericht uit de krant of een voorval uit haar eigen leven.

Dat is ook terug te vinden in het gedicht Het moment. Het gaat over het hier en nu, negen uur dertig lokale tijd, dat alleen al duidt op een andere omgeving dan waar de dichteres zich normaal bevindt. Is het een vakantieadres? Alles is goed zoals het is, in harmonie. Vredig.

De kleine beek is de kleine beek, niet meer en niet minder. Begrijpelijk dat de dichteres aan het eind van het gedicht vraagt, bidt bijna: ga niet voorbij, laat het altijd zo blijven als het is. In dit zuivere ogenblik.

Tegelijk weet ze natuurlijk ook dat het moment weer voorbij gaat. Het blijft niet zoals het nu om 9.30 is. Troostend is dan de gedachte dat Het moment mee opgenomen is in een eindeloos lange geschiedenis. Ook dat moment van voorbeeldige harmonie is opgenomen in de tijd. Grote geologische tijdsperiodes waren hier, het Cambrium en Siluur. Zeeën gingen ook hier eens tekeer, inclusief grommende rotsen, hoog opgestapelde afgronden, nachten in vlammen, dagen in donkere kluwens. En ook toen, lang geleden waren er toch die momenten van harmonie. Al was er wellicht nog geen mens om dat moment te ervaren, te benoemen en tegen beter weten in vast te willen houden.

Het moment als zuiver ogenblik. Wat is voor u een betekenisvol moment in uw leven, vroeger of nu? Die vraag roept het gedicht natuurlijk op en ik hoop dat u daar na deze dienst nog eens over nadenkt. Dat u terugdenkt aan een moment dat uw leven verrijkte.

Ik hoop zeer dat we ook hier met elkaar als geloofsgemeenschap betekenisvolle momenten beleven. Door te luisteren naar bijbelverhalen in verbinding met ons eigen levensverhaal, door te zingen, door stil te zijn of door samen te bidden. Het heeft alles te maken met concentratie, aandacht, stil worden, je openen voor de wereld om je heen en in jezelf, je openen voor het goddelijke, voor God. Een gedicht over Het moment van Wislawa Szymborska helpt daarbij.

Gedicht 3:

Nafiss Nia: Zonder titel

Weggaan is een gok
Die aan de spijker van angst hangt
Een zegen die de zee met
Kleine visjes bevrucht
Weggaan is een geloof dat
Bij een ongelovige ontbreekt
Een reden voor wanneer
Wegen elkaar niet kruisen
Een open raam wanneer
Deuren in het slot vallen
Weggaan is jij en ik
en het einde van een lang
Uitgestelde groet
Het geluk dat op tijd binnenglipt
En niet weggaat wanneer
Iedereen gaat

Onbekend, van Iraans Nederlandse afkomst is Nafiss Nia denk ik. Naast dichter is ze ook filmmaker en journalist. *26 woorden voor schoonheid* is de titel van haar derde bundel en die titel herinnert aan het grote belang van schoonheid in de Perzische maar ook in de islamitische literatuur en poëzie. Haar gedichten reflecteren het leven in en tussen twee culturen, ontworteling van je eigen historische grond en wortelschieten in nieuwe grond. In het gelezen gedicht dat begint met weggaan is een gok klinkt niet alleen een gezellige zomervakantie mee, maar klinkt ook een persoonlijke tocht mee van het oude naar het nieuwe vaderland. Was het een vluchtroute? Zeker ook dan is weggaan een gok. Wie weet of je het overleeft en ergens welkom bent.

Haar gedicht is echter universeler, ook wie gewoon op reis gaat herkent er iets in, de gok van het weggaan. Hoe zal het aan de overzijde zijn, voldoet het aan mijn verwachtingen, wie tref ik daar?

Ook spirituele leiders gaan op weg, zijn op weg, weggetrokken van hun geboortegrond. Abraham, Mozes, Boeddha, Mohammed. Ze kiezen voor het onderweg zijn, voor onafhankelijkheid, boven stabiliteit en een vertrouwd en veilig thuis. Door te vertrekken, de gok van het op stap gaan te wagen, geven zij gehoor aan hun innerlijke stem, of is het Gods roep die lonkt. Neem uw tent op ga op reis, zoals we in het slotlied zullen zingen. Ook Jezus gaat op reis, weg uit Nazareth, om uiteindelijk na de nodige omzwervingen uit te komen in Jeruzalem. De vossen hebben holen, de mensen weten het nog steg, zijn altijd naar hun huis op weg. Jezus gaat waarheen hij wordt uitgenodigd, waar hij gehoor vindt voor zijn boodschap van Gods nieuwe wereld. Ook Jezus leerlingen trekken weg, verder, Paulus bereist zelfs de antieke wereld tot Athene en Rome aan toe.

Wegtrekken is een gok, niet altijd fijn, maar in de zomer trekken we er massaal op uit om positieve ervaringen op te doen, bij te komen, andere indrukken te krijgen, frisse ontmoetingen aan te gaan met een wereld die ons noch qua mens, noch qua natuur en cultuur vertrouwd is. Of we wandelen spiritueel langs de oude gelaagde wegen van de Camino. Prachtige vergezichten koppelen zich daar aan diepe spirituele inzichten. Verwerking van wat in het verleden is geschied verbindt zich met een openbrekende toekomst. Hier is ons verstand minder dominant dan gewoonlijk en wordt spiritueel wandelen misschien wel wandelen met God, of wandelen in het spoor van de weg die God ons wijst. Ja, Op weg gaan is en blijft altijd ook een gok, een geloof. Maar, weggaan is ook jij en ik, het einde van een lang uitgestelde groet, het geluk dat op tijd binnenglijpt en niet weggaat wanneer iedereen gaat.

Tekst van Ds. Koen Holtzapffel - predikant in de Remonstrantse Gemeente Rotterdam.

Bij de diensten

Op **zondag 15 september** is het 'Startzondag', de zondag waarmee we het seizoen als het ware openen. Dan is ook het seizoenprogramma van De Kleine Kerk bekend. In de diensten zullen we onder meer een aantal verhalen lezen uit het tweede gedeelte van het boek Genesis, over de aartsvaders en -moeders. Op deze zondag beginnen we met de reis van Abraham zoals beschreven in Genesis 11 en 12. Na de dienst is er koffie en thee, een quiz en een gezamenlijke maaltijd. Omdat er 's middags ter gelegenheid van Open Monumentendag een concert in de kerk is, zal de quiz wat korter zijn dan anders. Deze keer gaat de quiz niet over één thema, maar hebben de vragen te maken met het seizoenprogramma van dit nieuwe seizoen.

Op **zondag 29 september** gaat ds. Coosje Verkerk voor.

Op **zondag 6 oktober** lezen we in Genesis 18 over de ontmoeting van Abraham met drie engelen die vertellen dat Abraham en Sara een zoon zullen krijgen en waarbij Abraham met God in gesprek gaat over de dreigende verwoesting van Sodom en Gomorra.

Op **zondag 20 oktober** lezen we het verhaal van de slavin Hagar en haar zoon Ismaël uit Genesis 21.

Op **zondag 3 november** is het 'Oogstdankdienst', of nauwkeuriger, de 'Dankdag voor gewas en arbeid'. We lezen het verhaal van Abraham en Lot uit Genesis 13, waarbij ze besluiten om niet bij elkaar te blijven in hetzelfde gebied vanwege een tekort aan land (en water) voor wat zij nodig hebben, waardoor er conflicten zijn ontstaan tussen de herders van Abraham en die van Lot. Vergelijkbare problemen komen ook in onze tijd in toenemende mate voor en liggen vaak aan de basis van gewapende conflicten en oorlogen, in het Midden-Oosten, maar ook elders in de wereld. Vaak hebben deze conflicten met de beschikbaarheid van water te maken.

Op **zondag 17 november** is het Voleindingszondag, waarop de overledenen in de gemeente van het afgelopen kerkelijk jaar worden herdacht. We doen dit een week eerder dan in veel andere kerken gebeurt, omdat er op 24 november geen dienst is. In het volgende kerkblad vindt u meer informatie over deze zondag.

ds. Wim Brouwer

Diaconiecollectes in september en oktober 2024

In deze rubriek geven wij een overzicht van de bestemming van de diaconale collectes in september en oktober 2024. Tijdens de zondagsdienst zal bij de mededelingen de liturg melding maken van het doel van de betreffende collecte en de doelstelling van de doelgroep. Er wordt tijdens de dienst niet gecollecteerd, maar achter in de kerk vindt u collectezakken met de opschriften "Diaconie" en "Kerk". In deze laatste ontvangen we graag uw bijdrage aan de kosten van kerkgemeente en kerkgebouw. In de zak voor de Diaconie kunt u een bijdrage geven voor het in de dienst genoemde doel. Daarnaast is er de mogelijkheid om giraal bij te dragen. Er staan twee bankrekeningen voor open. Voor een bijdrage aan de onkosten van onze kerkgemeente gebruikt u de bankrekening van de Protestantse gemeente Duivendrecht, IBAN NL98 INGB 0000051703 en voor de diaconale doelen die van de Diaconie Protestantse gemeente Duivendrecht, nummer NL92 INGB 0000515956. Bij dit laatste kunt u het specifieke doel van uw gift aangeven. Als u alleen "collectes" vermeldt wordt Uw bijdrage gelijk verdeeld over alle hieronder besproken doelen. Als u evenwel de besteding van uw geld tot een specifiek doel wilt beperken kunt u dit bij de overschrijving kenbaar maken en dan wordt het complete bedrag van uw storting aan het betreffende doel toegezonden.

In de maanden september en oktober 2024 zijn de collectes bestemd voor de volgende doelen:

1 september	Werkgroep Diaconie
15 september	Jeannette Noël huis
29 september	De Regenbooggroep
6 oktober	KIA voor Moldavië
20 oktober	Dokters van de Wereld.

Hieronder geef ik van elke genoemde doelgroep kort aan op welke maatschappelijke problemen de betrokken instelling zich wil richten en waar op internet meer informatie over deze organisatie te vinden is:

De opbrengst van de collecte voor de **Werkgroep Diaconie** is bestemd voor de regelmatig terugkerende kosten van ons diaconale werk als bv. de bloemen bij eredienst en verjaardagen van de 80+ sers van onze kerkgemeenschap, kosten van administratie en bancaire activiteit en donaties uit het Rampenfonds en het Individuele Noodfonds. Meer info over deze en andere taken van de werkgroep Diaconie kunt u lezen in de website van de Diaconie: www.pknduivendrecht.nl

Het **Jeannette Noël huis** is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost. De levensstijl van de leden is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. Daar horen ook vluchtelingen bij. Daarom leven in de gemeenschap ook tien tot veertien mensen zonder papieren (afhankelijk van het aantal kinderen dat bij hen woont), die soms nog wel en soms ook niet uitzicht hebben op een verblijfsvergunning. Het motto is "delen wat we hebben met anderen die minder hebben." De leden van de gemeenschap ontvangen geen salaris voor wat ze doen, maar krijgen wel kost en inwoning. Lees meer over deze sympathieke organisatie op de website, < <https://noelhuis.nl/huis/>>

Bijna 50 jaar geleden ontfermde dominee Wouters zich over verslaafde dakloze jongeren in het Vondelpark. Dat zou het begin worden van De **Regenboog Groep**. Hun missie luidt als volgt: "Wij zijn er voor mensen in Amsterdam en omstreken die het moeilijk hebben en nergens anders terecht kunnen. Wij mobiliseren de kracht in de samenleving om hen te ondersteunen zo zelfstandig mogelijk mee te doen in de maatschappij. Ieder mens verdient een waardig bestaan. Armoede, verslaving, psychiatrische problematiek of dakloosheid maken een mens niet minder mens. Wij geloven in een stad waarin plek is voor iedereen, op het droge in plaats van tussen wal en schip. Een stad waarin we betrokken zijn bij elkaars leven en waarin we elkaar versterken." Meer info: < <https://www.deregenboog.org/nl> >

In **Moldavië**, het armste land van Europa, staan zieke en kwetsbare ouderen er alleen voor. Er is geen zorg voorhanden en vanwege de hoge werkloosheid werken hun kinderen veelal in het buitenland. Met steun van Kerk in Actie biedt organisatie Homecare thuiszorg en ondersteunt mantelzorgers.

Ouderen leven dikwijls in afgelegen dorpen zonder voorzieningen. Ze hebben niemand om op terug te vallen. Thuiszorgorganisatie Homecare biedt ouderen verpleegkundige hulp, zorgt voor medische hulpmiddelen als krukken en rolstoelen en komt op voor hun rechten. Vrijwilligers en professionals krijgen een training in het bieden van zorg op maat. Voor meer info zie: < <https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/projecten/diaconaal-werk-door-kerken/> >

De organisatie **Dokters van de Wereld** behoeft geen nadere uitleg. Deze afsplitsing van Artsen Zonder Grenzen biedt medische hulp overal ter wereld waar mensen die niet van overheidswege ontvangen of uit eigen middelen kunnen bekostigen. Dit is niet altijd welgevallig aan de heersende klasse zodat Dokters van de Wereld nog wel eens in conflict komt met de heersende machthebbers. Zij geloven meer in actie dan in een politiek van toegeven, mogelijk een belangrijke reden waarom onder de vele vrijwilligers zoveel jongeren zijn. Voor meer info zie: <https://doktersvandewereld.org/over-ons/> .

Hartelijk dank voor uw bijdrage,
Lennart Bouman, Werkgroep Diaconie

DANKDAG VIERING EN DE FRUITACTIE

Dit jaar vieren we op zondag 3 november dankdag voor gewas en arbeid. Al vele jaren brengen we op deze dag fruit bijeen voor mensen die zonder papieren en onder moeilijke omstandigheden in Amsterdam verblijven. Onder hen zijn veel uitgeprocedeerde vluchtelingen en slachtoffers van mensenhandel of mislukte huwelijksmigratie. Deze mensen zijn veelal afhankelijk van vrijwilligers die hen onderdak, eten en steun bieden. Dat gebeurt onder anderen in het Jeannette Noëlhuis en bij het Diaconaal Oecumenisch Centrum Stap Verder. Het fruit dat we bijeenbrengen is voor hen elk jaar weer een zeer welkom geschenk. U kunt het fruit meenemen naar de kerkdienst, maar u kunt het ook al de dag van tevoren inleveren:

ZATERDAG 2 NOVEMBER VAN 16:00 TOT 17:00 UUR in de kerkzaal

Het liefst ontvangen we fruit dat goed houdbaar is, zoals bijvoorbeeld:

- Appels
- Peren
- Sinaasappels
- Mango's (niet te rijp)
- Noten
- vijgen
- Kiwi's
- Mandarijnen
- Bananen
- Ananas
- dadels

Brengt u liever geen zacht fruit en snoep mee. U mag natuurlijk ook via een gift aan de diaconie (NL98 INGB 0000 0517 03) uw steentje bijdragen. Dan zullen wij zorgen dat het voor dit project besteed wordt.

Met vriendelijke groeten, namens de werkgroep diaconie,

Esther Nolte
Tel: 020 – 6000836
Email: nolte001@hetnet.nl

Financiën en Beheer

Verbouwing

Inmiddels zijn de plannen voor verbouwing en vernieuwing al gedeeltelijk uitgevoerd. De toiletten zijn vervangen en ruimer gemaakt, waardoor één toilet geschikt is om met een rollator te bezoeken. Er komt een infrarood paneel voor verwarming in de hal en de toiletten. Zo gaan we langzaam van het gas af en hoefden er geen nieuwe radiatoren meer aangebracht te worden.

Verlichting

In augustus is de verlichting in de kerk vervangen door LED verlichting. Op één van de heetste dagen van deze zomer hebben twee medewerkers van Bava Light Concepts uit Den Haag hard gewerkt om alle hanglampen, wandlampen en spots bij de ingang te vervangen. De lampen zijn nu allemaal dimbaar en indien nodig afzonderlijk aan en uit te schakelen. Ten behoeve van de koster en de huurders is er een nieuw bedieningspaneel achter in de kerk gekomen.

Vernieuwing Keuken

Het volgende project is de vernieuwing van de keuken. Op Open Monumentendag en Startzondag vindt u op de panelen aan de muren in De Aanbouw foto's van de nieuwe keuken zoals die er nu op de tekentafel uit ziet. Er is een keuze gemaakt voor kleuren en werkbladen. Het wachten is nu op ruimte in de agenda van de aannemer die dit project moet gaan uitvoeren. Het kan best zijn dat we tijdens de werkzaamheden een keer moeten improviseren met koffie en thee drinken, maar het wordt allemaal heel mooi daarna!

Reparatie dak

Er is in toenemende mate wateroverlast en vooral bij de veelvuldig hevige regenval stroomt het water op de bovenverdieping naar binnen. De dakpannen horen in de specie te liggen, maar dat cement is in de loop der jaren gedeeltelijk verdwenen, waardoor er onbedoelde waterstromen onder de pannen over het dak lopen die door het houtwerk binnendringen. Dat is vooral zichtbaar op de bovenverdieping die daarom dringend aan renovatie toe is, maar dat heeft alleen zin als eerst de lekkage verholpen is. In oktober staat er enige tijd een steiger bij De Aanbouw.

Bijdrage avonden met QR code

De avonden van De Kleine Kerk zijn altijd gratis toegankelijk, maar wel vragen we een vrijwillige bijdrage. We merken dat in toenemende mate bezoekers geen contant geld meer bij zich hebben en daarom staat er bij de ingang en in De Aanbouw een folderhouder met daarin een formulier met een QR code. Door die te scannen met uw smartphone kunt u via uw internetbankieren app een bedrag overmaken naar de rekening van de kerk. U kunt zelf een bedrag kiezen. Ook kunt u met pin betalen bij de bar in De Aanbouw. Probeer met uw bijdrage rekening te houden met de gestegen kosten en inflatie.

Gerie Bouman-Passchier,
ouderling/kerkrentmeester
telefoon 06-50251802

SEIZOENPROGRAMMA

Voor het nieuwe seizoen heeft de werkgroep Vorming en Toerusting weer een programma gemaakt, met lezingen en films over diverse onderwerpen.

We beginnen eind september met de film 'The Imitation Game'. Daarna volgt een avond over de componist Anton Bruckner die 200 jaar geleden werd geboren. Ook later in het seizoen veel aandacht voor muziek, door middel van onder meer een bespreking van de opera Idomeneo van Mozart die in Amsterdam door de Nationale Opera zal worden uitgevoerd, een avond rond de componist Arvo Pärt uit Estland en, voor wie het aandurft, een avond over het leven en werk van de componist Arnold Schönberg.

Ook op de avond in oktober over 'Walden' zal enige muziek niet ontbreken; Walden, een boek van Henry David Thoreau, gaat evenals de film 'Evil does not exist', die we in november laten zien, over de verhouding van de mens tot de natuur, waarvoor in deze tijd van onder meer klimaatverandering en kritiek op de bio-industrie opnieuw veel aandacht is. Met een avond in november over christendom en slavernij geven we een vervolg aan de bezinning op de geschiedenis van de slavernij en de doorwerking ervan tot in deze tijd.

Na een seizoen zonder popmuziek, is er nu een avond over Nick Cave, die eind september met zijn band, 'The Bad Seeds', optreedt in de Ziggo Dome en van wie zeer onlangs de cd 'Wild God' verscheen.

Later in het seizoen is er ook weer een 'Lecture Concert' en een debatavond, deze keer over vaccinatie. Dit onderwerp hadden we al eens eerder gepland voor het voorjaar van 2020, maar kon toen niet doorgaan vanwege de coronapandemie....

Zo hebben we geprobeerd weer een gevarieerd programma samen te stellen en we hopen weer velen van u te ontmoeten op deze avonden!

Elders in het kerkblad vindt u het overzicht van het hele seizoen, hieronder vindt u de beschrijvingen van de avonden tot begin november.

De toegang is gratis, wel vragen we om een vrijwillige bijdrage.

ds. Wim Brouwer

THE IMITATION GAME

Deze film uit 2014 van regisseur Morten Tyldum gaat over het leven van Alan Turing, een Britse wiskundige. Tijdens de Tweede Wereldoorlog gaf hij leiding aan een groep die de Enigma-codes kraakte, die het Duitse leger voor zijn communicatie gebruikte. Zodoende zijn vele mensenlevens gered en kon de oorlog sneller beëindigd worden. De machine die hij hiervoor uitvond stond ook aan de wieg van de ontwikkeling van de computer.

Hij heeft dit in het diepste geheim gedaan, waardoor niemand hiervan wist toen hij in 1952 op een werd veroordeeld vanwege homoseksualiteit, dat toen nog strafbaar was. In 1954 maakte hij een einde aan zijn leven.

Deze film betekende eindelijk erkenning voor een vrijwel onbekende, maar uiterst belangrijke persoon uit de wereldgeschiedenis. Met Benedict Cumberbatch, Keira Knightley, Mark Strong en Matthew Goode in de hoofdrollen.

Na afloop is er onder het genot van een drankje een nagesprek.

Datum: vrijdag 27 september 2024, 20.00 uur

Leiding: Martijn Nolte en ds. Wim Brouwer

BRUCKNER

Tweehonderd jaar geleden werd de componist Anton Bruckner geboren in het Oostenrijkse Ansfelden, als zoon van een schoolmeester, afkomstig uit een boerenfamilie. Vanwege zijn muzikale begaafdheid kreeg hij de gelegenheid zich hierin verder te ontwikkelen. Hij werd een beroemd organist, maar als componist vond hij pas laat in zijn leven erkenning. Tot zijn veertigste schreef hij vooral koorwerken, waarvan vele voor liturgisch gebruik bestemd waren. Pas rond 1864 waagt hij zich aan het schrijven van symfonieën. Ondanks de hoge kwaliteit van zijn koormuziek, is hij vooral om deze symfonieën bekend geworden.

Op deze avond wordt verteld over zijn leven en luisteren we naar delen uit zijn Zevende Symfonie. We doen dit door middel van 'close listening', waardoor we meer inzicht krijgen in zijn muziek. Ook zullen we stilstaan bij de betekenis van zijn koorwerken en zijn ervaring als organist voor zijn symfonische werk. Verder komt de invloed op zijn muziek van uiteenlopende componisten als Schubert en Wagner en van muziek uit de Renaissance (16^e eeuw) aan de orde.

Datum: donderdag 17 oktober 2024, 20.00 uur

Leiding: ds. Wim Brouwer

Een week eerder, op donderdag 10 oktober, van 15.00 – 16.30 uur heb ik in Diemen een bijeenkomst georganiseerd waarbij de koorwerken van Anton Bruckner centraal zullen staan. We horen onder meer delen uit zijn missen, een Ave Maria en het bijzondere lied 'Mitternacht'. Deze middag vindt plaats in 'de Ontmoeting', Schoolstraat 8 in Diemen. Toegang gratis.

WALDEN

In 1845 vestigde Henry David Thoreau zich voor twee jaar in een zelfgebouwd huisje aan een meer, Walden Pond, om daar zo eenvoudig mogelijk te leven. Zijn ervaringen, natuurbeschouwingen en filosofische overdenkingen, legde hij vast in 'Walden'. Dit boek laat zich lezen als een kritiek op de kapitalistische samenleving en op de omgang van de mens met de natuur.

Vanwege de grote problemen in onze tijd op het gebied van klimaatverandering en rond de bedreiging van democratische waarden, spreekt Walden opnieuw veel mensen aan. We staan stil bij Thoreaus leven, lezen vertaalde fragmenten uit het boek, en geven aandacht aan enkele verwante geesten van Thoreau, onder wie de dichters en schrijvers Walt Whitman, Ralph Waldo Emerson, Louisa May Alcott en 'onze eigen' Frederik van Eeden. Ook komt de betrokkenheid van Thoreau ter sprake bij de beweging die de afschaffing van de slavernij nastreefde: het abolitionisme. Dit alles wordt afgewisseld met muziek op teksten van onder anderen Walt Whitman.

Datum: donderdag 31 oktober 2024, 20.00 uur

Leiding: ds. Wim Brouwer

EVIL DOES NOT EXIST

Componist Eiko Ishibashi vroeg in 2023 aan de Japanse regisseur Ryūsuke Hamaguchi of hij beelden wilde maken bij muziek die zij geschreven had. Dit leidde uiteindelijk tot een volledig uitgewerkte film, met schitterende beelden, die langzaam aan de toeschouwer voorbij trekken.

Het verhaal gaat over een bedrijf uit een grote stad dat in een dorpje op het Japanse platteland een toeristisch oord wil opzetten, waardoor schade zal worden toegebracht aan de natuur en aan de levensomstandigheden van de mensen die er wonen. De bevolking, onder leiding van de rustige, maar volhoudende Takumi, komt hiertegen in verzet. Wat volgt is een onvoorspelbaar en aangrijpend drama over de verhouding tussen de mens en de hem omringende natuur.

Na afloop is er onder het genot van een drankje een nagesprek.

Datum: vrijdag 8 november 2024, 20.00 uur

Leiding: Martijn Nolte en ds. Wim Brouwer

Jaarprogramma 2024/2025

Zondag 15 september	OMD	15.00 uur Concert door familie Aulman e.a.
Vrijdag 27 september	FILM	The Imitation Game (Morten Tyldum, 2014))
Donderdag 17 oktober	V en T	Bruckner
Zondag 20 oktober	CONCERT	Brian Fieldhouse piano en Oresta Lenyshyn viool
Donderdag 31 oktober	V en T	Walden
Vrijdag 8 november	FILM	Evil does not exist (Ryūsuke Hamaguchi, 2023)
Zondag 17 november	CONCERT	Stichting Kleinoot
Donderdag 21 november	V en T	Christendom en slavernij
Donderdag 28 november	V en T	Nick Cave
Zondag 8 december	CONCERT	Stichting Kleinoot
Vrijdag 13 december	FILM	The Old Oak (Ken Loach, 2023)
Vrijdag 10 januari	FILM	Her (Spike Jonze, 2013)
Zondag 19 januari	CONCERT	Stichting Kleinoot
Donderdag 23 januari	V en T	Idomeneo
Donderdag 20 februari	V en T	Wie is er (nog) bang voor Schönberg?
Zondag 23 februari	CONCERT	Stichting Kleinoot
Donderdag 27 februari	V en T	Democratie
Vrijdag 7 maart	FILM	The Edge of Democracy (Petra Costa, 2019)
Donderdag 20 maart	V en T	Arvo Pärt
Donderdag 27 maart	POËZIEFESTIVAL	
Vrijdag 4 april	FILM	The Zone of Interest (Jonathan Glazer, 2023)
Donderdag 10 april	V en T	Wetenschappelijk Debat Vaccinatie
Zondag 11 mei	CONCERT	Stichting Kleinoot
Vrijdag 23 mei	V en T	Bakker & Bakker – lecture concert

De avonden beginnen om 20.00 uur.

De concerten van Stichting Kleinoot beginnen om 15.00 uur.

Stichting Kleinoot

Vanaf september zullen weer concerten plaatsvinden in De Kleine Kerk op zondagmiddag.

Het eerste concert is op zondagmiddag 15 september in het kader van Open Monumenten Dag.

Er wordt dan een optreden verzorgd door musici, gedeeltelijk woonachtig in Duivendrecht.

Als eerste zal het Vossius Quartet optreden:

Misha Aulman viool,
Rena Mishima viool,
Vivienne van Heteren altviool,
Owen Liu cello.

Deze vier zeer jonge musici, middelbare scholieren nog, kennen elkaar van het Vossius Gymnasium. Zij spelen muziek van Antonin Dvorak en Dimitri Shostakovich.

Misha Aulman zal samen met Jorrit Bakker (viool) en David Aulman (piano) enkele delen spelen uit het Concert voor 2 violen en strijkorkest (nu pianobegeleiding) van Johann Sebastian Bach.

Misha Aulman en David Aulman spelen enkele delen uit de Sonate voor viool en piano van Wolfgang Amadeus Mozart.

Het concert wordt afgesloten door het Vossius Quartet met een stuk van Emma Breedveld: Tango Fuego.

Een mooi voorproefje van de concerten die verder in het seizoen zullen plaatsvinden. Dit concert is gratis toegankelijk. Wel staat er een bus voor een vrijwillige bijdrage.

Er is koffie en thee, en gelegenheid een drankje te drinken na afloop van het concert.

De overige concerten vinden plaats op:

**zondag 20 oktober – zondag 17 november – zondag 8 december – zondag 19 januari –
zondag 23 februari – zondag 11 mei.**

Deze concerten beginnen om 15.00 uur en duren ruim een uur. De prijs van de concerten bedraagt € 12.

Na afloop van het concert is er gelegenheid een drankje te drinken. Deze consumpties zijn niet bij de prijs inbegrepen.

Concert op zondagmiddag 20 oktober 15.00 uur

Oresta Lenyshyn viool en Brian Fieldhouse piano

Een Pools/Oekraïense violiste en een Brits/Nederlandse pianist spelen een programma van romantisch viool-en-piano muziek, inclusief de sonaten van Edward Elgar en César Franck.

Violiste Oresta Lenyshyn is van gemengde Pools en Oekraïense afkomst. Ze woont nu in Nederland en werd geboren en opgeleid in L'viv, de historische regionale en culturele hoofdstad van West-Oekraïne. Daar behaalde zij haar masterdiploma van het Mykola Lysenko Conservatorium. Na haar afstuderen trad ze toe tot het Nationaal Philharmonisch Orkest van L'viv, en reisde veel in West-Europa als lid van het Oostenrijks/Oekraïens K&K Philharmoniker. Naast haar werk als orkestmuzikant trad zij regelmatig op als soliste en in kamermuziekensembles.

Oresta is ook een toegewijd en veelgevraagd docent. Haar leerlingen hebben talrijke prijzen gewonnen en zijn terechtgekomen in orkesten in zowel Oekraïne als West-Europa.

De in Engeland geboren pianist, organist en dirigent Brian Fieldhouse woont en werkt in Nederland sinds 1991, en kreeg in 2016 de Nederlandse nationaliteit. Geboren in Lincoln, studeerde hij muziektheorie en muziekwetenschap aan de Universiteit van Birmingham, piano en orgel aan de Birmingham Conservatoire, en orkestdirectie aan de Fryderyk Chopin Academie in Warschau. Het eerste deel van zijn carrière bracht hij in ballet door, als pianist en dirigent bij The Royal Ballet, Covent Garden, het Scottish Ballet en later als muzikaal leider van het Northern Ballet (1986-1991), met gast directies bij het Royal Ballet en het English National Ballet.

In 1991 stapte hij over op opera en trad toe tot de muzikale staf van De Nederlandse Opera (nu De Nationale Opera) als assistent koordirigent en solo-repetitor gespecialiseerd in het hedendaagse repertoire. Na zijn pensionering van De Nationale Opera blijft Brian actief als freelance coach/repetitor (vaak nog steeds bij De Nationale Opera!), pianist en organist. Oresta en Brian kennen elkaar al meer dan 20 jaren, hadden aan enkele concerten in Amsterdam en L'viv deelgenomen en wilden meer als een duo samenwerken, maar zolang ze aan weerszijden van Europa gevestigd waren, leken kansen om nauwere samen te werken gering. In 2022, toen Oresta in Nederland kwam wonen, kon hun wens in vervulling gaan.

Brian treedt regelmatig op als organist in De Kleine Kerk op zondagmorgen.

Kaarten voor dit concert kunt u reserveren op de website van Stichting Kleinoot:

www.stichtingkleinoot.nl, of telefonisch 0650251802.

De entreprijs bedraagt € 12,--.

Alzheimercafé Amsterdam-Oost / Diemen / Ouder-Amstel

Alzheimercafé Amsterdam-Oost-Diemen / Duivendrecht

Donderdag 12 september: Dementie en andere klachten dan vergeetachtigheid

Als je dementie hebt, of een naaste kent met dementie, hoor je vaak dat vergeetachtigheid daarbij hoort. Maar er zijn ook andere klachten: sommige mensen met dementie hebben zelfs bijna geen last van vergeetachtigheid. Klachten die wel herkend worden zijn bijvoorbeeld verandering in initiatief, traagheid, verminderd ziekte-inzicht en taalproblemen. Vanavond komen Sara van de Schraaf, Hester Fidder en Dédé Handgraaf, promovendi bij het Alzheimercentrum Amsterdam UMC, vertellen over die andere gevolgen van dementie en gaan zij graag in gesprek met de bezoekers van het café over waar zij tegen aan lopen in het dagelijks leven.

Donderdag 10 oktober: Dementie en het Logeershuis

Stichting Logeerhuizen Amsterdam biedt met haar Logeerhuizen een veilige plek met toezicht en hulp voor mensen uit de regio die een tijdelijk onderkomen zoeken. Een plek waar zij overdag, 's avonds, in het weekend en/of 's nachts kunnen verblijven, wanneer het thuis even niet gaat of om hun mantelzorgers te ontlasten. Vanavond komt Karin Loogman van Logeerhuizen Amsterdam vertellen over logeerhuizen en wat deze stichting voor mensen met dementie en hun naasten kan betekenen.

Plaats: Grand Cafe Frankendael, Middenweg 116

Tijd: De deur opent op 19.30, we starten om 20:00 uur en om 21:30 uur sluiten we af.

Toegang: Gratis, inclusief koffie of thee bij binnenkomst

Contact: Femke Schuiling van Dynamo

Tel.: 06 38 77 75 78 of

e-mail: fschuiling@dynamo-amsterdam.nl

Ook kunt u voor informatie terecht bij ds. Wim Brouwer.

Protestantse Gemeente te Duivendrecht

www.pknduivendrecht.nl

ADRESSEN

Predikant: ds. W.H. Brouwer, Burgemeester van Tienenweg 20 06 30 21 47 71
1111 CW Diemen

KERKENRAAD EN WERKGROEPEN

Voorzitter: dhr. M. Nolte, Haverstede 8, 1112 HT Diemen 020 600 08 36
Scriba: mw. B. Schutte, Michaelplein 138, 1115 CN 020 695 74 03
College van
kerkrentmeesters: mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 81
Diaconie (secr.): dhr. L.N. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 80
Eredienst en V&T: mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 81
Kerkelijk bureau: mw. B. Schutte, Michaelplein 138, 1115 CN 020 69574 03

OVERIGE ADRESSEN:

Contact organisten: mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 020 416 01 81

De Aanbouw: (achter de kerk) Rijksstraatweg 129, 1115 AP

Beheerder:
(voor inlichtingen
over verhuur van kerk
en/of Aanbouw) mw. G. Bouman, In de Korenmolen 17, 1115 GN 06 50 25 18 02

BANKREKENINGNUMMERS

Diaconie: NL92 INGB 0000515956 t.n.v.Diaconie Protestantse gemeenteDuivendrecht

Kerk: NL98 INGB 0000051703 t.n.v. Protestantse gemeente Duivendrecht

Graag duidelijk het doel van uw betaling vermelden, bijvoorbeeld
'vrijwillige bijdrage', 'collecte', 'De Kleine Kerk voor Allen'

Redactie: ds. W.H. Brouwer, e-mail: whbrouwer@planet.nl 06 30 21 47 71
dhr. P. Cleveringa, e-mail: p.cleveringa@kpnmail.nl 020 690 67 99
mw. N. Schutte, e-mail: nora.ejm.schutte@gmail.com 020 699 80 90
mw. G. Bouman, e-mail: boumanad@planet.nl 020 416 01 81
Verspreiding: mw. G. Bouman, e-mail: boumanad@planet.nl 020 416 01 81

Als u "De Kleine Kerk voor allen" digitaal wilt ontvangen, stuur dan een e-mail naar: whbrouwer@planet.nl